

Användaranvisningar

Följande lista innehåller praktisk information kring hantering och användning för de läkemedel som finns i de kommunala akutläkemedelsförråden. Sammanställt från FASS.se av Terapigrupp Äldre och läkemedel. För fullständig information kring läkemedlen se www.fass.se.

Baslista			
Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Betametason Alternova – tabl 0,5 mg	Tabletterna är ljusa och fukt känsliga. Skall förvaras i originalförpackningen.	Tabletter löses i vatten, och löser sig inom 1-2 minuter. Färdig lösning innebär att risken för lokal irritation på magslemhinnan sannolikt elimineras. Alternativt kan tabletterna intas utan vatten, men skall då söndertuggas väl.	
Desloratadin – tabl 5 mg		Kan krossas eller delas vid behov.	
Emerade – inj förfylld spruta 0,3 mg		Genom att lyfta på etiketten kan lösningen kontrolleras i visningsfönstret. Kassera och ersätt om lösningen är missfärgad eller innehåller partiklar.	
Airomir Autohaler – inh spray 0,1 mg/dos		När inhalatorn är ny eller inte har använts på 2 veckor eller mer, måste den testas genom att avge fyra puffar. För att utlösa en puff efter att ha laddat den för man fram bottenplattan som finns på undersidan.	
Bricanyl inj – 0,5 mg/ml	Ljuskänsligt		
Cyklkapron – brustablett 1 g	Fukt känsligt och bör förvaras i originalförpackning.		
Fragmin – inj 25000E/mL			

Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
NovoRapid Flexpen – 100 E/mL	Obruten förpackning förvaras i kylskåp. Under användning är hållbarheten högst 4 veckor och förvaras vid högst 30 grader. Ljuskänsligt	På grund av den snabbt insättande effekten bör NovoRapid normalt ges omedelbart före måltid. När så behövs kan NovoRapid ges strax efter måltid.	
BD AutoShield Duo – kanyl 5 mm			BD AutoShield är en säkerhetspennkanyl som bidrar till att minska risken för stickskador
Glucagon – inj 1 mg	Förvaras i kylskåp. Sprutan kan förvaras utanför kylskåp vid rumstemperatur (högst 25 grader) i upp till 18 månader, förutsatt att utgångsdatumet ej överskrids. Ljuskänsligt		
Glukos Fresenius – inj 300 mg/mL			
Furosemid Accord – inj 10 mg/mL	Ljuskänsligt. Förvaras i originalförpackningen.	Efter öppnandet bör produkten användas omedelbart.	
Furosemid – tabl 40 mg	Ljuskänsligt. Förvaras i originalförpackningen.	Kan krossas eller delas vid behov.	
Glycerylnitrat, t ex Nitrolingual – spray 0,4 mg/dos		Pröva att fylla doseringshållaren första gången genom att spraya ut i luften tills vätska kommer ut. Detta kan också vara nödvändigt om sprayflaskan inte använts på ett tag. Sprayen kan nu användas och förpackningen behöver inte skakas innan. Flaskan måste hållas vertikalt och sprayventilen rakt vid sprayning.	Risk för blodtrycksfall
Hydrokortison + mikonazol T ex Cortimyk – kräm 20 g			
Valaciklovir – tabl 500 mg			

Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Amoxicillin – tabl 500 mg	Fuktkänsligt	<i>Magbesvär kan ibland lindras om läkemedlet tas i samband med måltid.</i>	
Ciprofloxacin – tabl 500 mg		<i>Skall inte tas tillsammans järn och mineraler såsom kalcium eller magnesium. Kan man inte göra ett uppehåll under behandlingstiden kan läkemedlet tas 1-2 timmar före eller minst 4 timmar efter intaget. Mjölksprodukter innehållande kalcium skall man undvika om det inte är små mängder, ett litet glas mjölk. Vid intag av större mängder mjölksprodukter gäller samma tidsintervall som för kalcium och magnesium.</i> <i>Magbesvär kan ibland lindras om läkemedlet tas i samband med måltid.</i>	
Doxycyklin – tabl 100 mg		<i>Läkemedlet tas tillsammans med måltid för att minska risken för magbesvär såsom illamående, kräkningar och buksmärtor. Även risken för att en tablett ska fastna i matstrupen minskar. Läkemedlets effekt påverkas obetydligt vid samtidigt intag av föda. Då man skall ta det med en större mängd vätska så är vatten en bättre måltidsdryck än mjölk.</i> <i>Skall inte tas tillsammans med järn, kalcium eller magnesium. Eftersträva att undvika detta under behandlingstiden. Mjölksprodukter innehållande kalcium skall man undvika om det inte är små mängder, t ex ett litet glas mjölk.</i>	<i>Undvik kraftig solexponering under behandling i minst 5 dagar efter avslutad behandling.</i>

Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Nitrofurantoin – tabl 50 mg		<i>Skall tas tillsammans med måltid för att effekten skall bli så bra som möjligt. Föda ökar upptaget av läkemedlet i kroppen. Dessutom minskar risken för magbesvär såsom illamående och kräkning. Tabletten kan krossas och blandas i lite vätska eller blandas i maten</i>	
Flukloxacillin – tabl 500 mg		<i>För bästa effekt bör läkemedlet tas mellan måltider. Detta är speciellt viktigt de första dagarna av behandlingen. Föda minskar upptaget av läkemedel i kroppen. Om det av någon anledning inte går att följa rekommendationerna om att ta läkemedlet mellan måltider, är det bättre att ta läkemedlet tillsammans med mat än att låta bli.</i>	
Fenoximetylpenicillin, t ex Kåvepenin – tabl 1 g		<i>Bästa möjliga upptag fås om preparatet tas skilt från måltid, en timme före eller två timmar efter måltid. Detta är speciellt viktigt de första dagarna av behandlingen. Föda minskar upptaget av läkemedel i kroppen. Om det av någon anledning inte går att följa rekommendationerna om att ta läkemedlet mellan måltider, är det bättre att ta läkemedlet tillsammans med mat än att låta bli. Kåvepenin tabletter har en salivresistent dragering för att skona normalfloran i munhåla och svalg. Den antibakteriella effekten minskas inte om tabletten delas eller krossas.</i>	

Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Penomax – tabl 200 mg		Tabletterna skall intas med minst ett halvt glas vatten i sittande eller stående ställning. Magbesvär kan ibland lindras om läkemedlet tas i samband med måltid.	
Bensylpenicillin Meda – inj/inf 1 g			
Cefotaxim Villerton – inj 1 g	Ljuskänsligt		Färdiga lösningar har en svagt gul färg. Om färgen på lösningen är skarpt gul eller brunaktig ska den inte användas.
Natriumklorid – inj 9mg/mL			
Ringer-Acetat inf			
Sterilt vatten inj			
Olanzapin – frystorkad tabl 5 mg	Ljuskänsligt		
Haloperidol – inj 5 mg/ml	Ljuskänsligt		
Cilaxoral – lösn 7,5 mg/mL	Användningstid efter öppnande: 6 månader.	Kan blandas med mat och dryck.	
Loperamid – tabl 2 mg		Tabletterna bör sväljas hela då de smakar illa.	
Metoklopramid – tabl 10 mg		Tabletten kan delas i två lika stora doser. Tabletterna tas vanligen före måltid.	
Omeprazol – kaps 20 mg		Kapslarna kan öppnas och sväljas direkt med ett halvt glas vatten eller blanda innehållet med någon syrlig fruktjuice (t ex äpple, apelsin eller ananas). Blandningen skall intas inom 30 min. Observera att innehållet i kapslarna ej får tuggas eller krossas.	
Postafen – tabl 25 mg			

Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Resulax – rektallösning 8,5 g			
Alvedon – tabl 500 mg		<i>Alvedon tabletter är försedda med ett filmöverdrag som blir halt vid kontakt med saliven och gör det lättare att svälja tablett, samtidigt som smaken av paracetamol döljs.</i>	
Diklofenak – supp 50 mg		<i>Om suppositorierna mjuknat kan de spolras i kallt vatten innan de tas ur innerförpackningen.</i> <i>Införandet kan underlättas om suppositoriet hastigt doppas i ljummet vatten omedelbart före användandet.</i>	
Naproxen – tabl 500 mg			
Voltaren – inj 25 mg/mL	<i>Ljuskänsligt</i>		
Paracetamol – supp 1 g		<i>Om suppositorierna mjuknat kan de spolras i kallt vatten innan de tas ur innerförpackningen.</i> <i>Införandet kan underlättas om suppositoriet hastigt doppas i ljummet vatten omedelbart före användandet.</i>	<i>Ej vid grav leversjukdom</i>
Xylocain – gel 2 %			
Fucithalmic – ögonsalva endosp 1 %	<i>Endosbehållare i bruten folieförpackning är hållbara 4 veckor.</i>	<i>Mängden i varje pipett räcker till behandling av båda ögonen.</i>	
Konakion Novum – inj 10 mg/mL	<i>Ljuskänsligt</i>		
Naloxon Hameln – inj 0,4 mg/mL	<i>Ljuskänsligt</i>		

Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Robinul – inj 0,2 mg/mL			Antikolinergt läkemedel, muntorrhet förekommer i 100 % av fallen
Diazepam Destin – rektallösning 5 mg			
Heminevrin – kaps 300 mg		Innehållet i kapslarna är flytande. Kapslarna skall inte delas eftersom det är då osäkert om man får i sig hela dosen.	Skall endast användas som akutmedicin till natten under en mycket begränsad tid pga risk för ortostatiska blodtrycksfall Snabb toleransutveckling
Heminevrin – lösn 50 mg/mL	Förvars i kylskåp. Ljuskänsligt.	Obehaglig smak kan lindras något genom att administrera lösningen väl kyld.	Skall endast användas som akutmedicin till natten under en mycket begränsad tid pga risk för ortostatiska blodtrycksfall Snabb toleransutveckling
Midazolam Hameln – inj 5 mg/mL	Ljuskänsligt		
Oxazepam – tabl 5 mg			
Stesolid Novum – inj 5 mg/mL			
Zopiklon – tabl 5 mg			En del patienter upplever en bitter/metallsmak som hos många är övergående. Rör sig inte om en lokal effekt av läkemedlet. Ges ej liggandes, absorptionen kan fördröjas
Morfin Kalceks – inj 10 mg/mL	Ljuskänsligt		
Morfin Meda – tabl 10 mg			Försiktighet vid nedsatt njurfunktion
OxyNorm -kaps 5 mg			

Utvidgad lista			
Läkemedel	Förvaring	Hantering och administrering	Observanda
Betapred – inj 4 mg/mL	Ljuskänsligt		
Flukonazol Aurobindo – kapsel 50 mg		<i>Kapslarna bör sväljas hela eftersom innehållet smakar illa. Vid sväljsvårigheter kan kapslarna öppnas och innehållet sväljas med riklig mängd vatten. Pulvret kan även röras ut i till exempel sylt eller yoghurt för att dölja smaken. Man ska då vara noga med att få i sig hela dosen.</i>	
Nystimex – lösn 100000 IE/mL	<i>Öppnad flaska förvaras i kylskåp. Öppnad flaska är hållbar 1 månad och kan förvaras i rumstemperatur.</i>	<i>Mixturen tas helst efter måltiderna och hålls kvar i munnen innan lösningen sväljs (gäller vid svamp i munnen) Flaskan skakas väl före användning.</i>	
Ondansetron Hameln – inj 2 mg/mL	Ljuskänsligt		
Pantoprazol Actavis – pulv till inj 40 mg/mL	Ljuskänsligt		
Ketogan – supp			
Ketogan Novum – inj 5 mg/mL			
Palladon – inj 10 mg/mL	Ljuskänsligt		